



БЪЛГАРСКА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ

ЦЕНТЪР ЗА ОЦЕНКА НА РИСКА

✉ Гр. София, 1606, бул. "Пенчо Славейков" № 15А
☎ +359 (0) 2 915 98 20, ☎ +359 (0) 2 954 95 93, www.babh.government.bg

**Становище по отношение на присъствието на перхлорати в храни
съгласувано от Постоянния комитет по хранителната верига и
здравето на животните (SCoFCAH) на [16 Юли 2013г.]**

**Statement as regards the presence of perchlorate in food
agreed by the Standing Committee of the Food Chain and Animal
Health (SCoFCAH) on [16 July 2013]**

Основна информация

Перхлорати се срещат в природата, а така също и в атмосферата, в резултат на което те попадат в почвата и подпочвените води. Наблюдават се също така и като природни замърсители, които се образуват от употребата на азотни торове и при използването и унищожаването на амониев перхлорат. Перхлорат може да се формира по време на разграждането на натриев хипохлорит при дезинфекция на вода, което причинява замърсяване на водоснабдяването.

Водата, почвата и торовете се смятат за потенциалните източници на замърсяване с перхлорати в храните.

Европейски орган по безопасност на храните (EFSA) – оценка на риска

EFSA е помолена от Европейската комисия да изготви научно становище относно риска за общественото здраве при наличието на перхлорати в храни (плодове и зеленчуците). В становището ще се обърне специално внимание за оценката на острите и хронични ефекти за здравето на хората и оценка на острите и хронични здравни рискове за конкретни уязвими групи от населението, след консумиране на храна замърсена с перхлорати.

Становището се очаква да бъде на изготвено (достъпно) през Декември 2013г.

Необходимостта от наличието на допълнителна информация (данни) за мониторинговото проучване

В становището се споменава, че има необходимост от набавяне на допълнителна информация за наличието на перхлорати в храни в Европейския съюз и по-специално за плодове и зеленчуци. Поради тази причина държавите-членки са приканени да проведат мониторинг за наличието на перхлорати в храни (плодове и зеленчуци).

Предложен е следния метод, за който е известно, че дава добри резултати: "Quick Method for the Analysis of Residues of numerous Highly Polar Pesticides in Foods of Plant Origin involving Simultaneous Extraction with Methanol and LC-MS/MS Determination (**QuPPE-Method**) – Version 7". Методът е достъпен на следния Интернет адрес: http://www.crl-pesticides.eu/library/docs/srm/meth_QuPPE.pdf.

В допълнение на статията "Analysis of Perchlorate in Food Samples of Plant Origin Applying the QuPPE-Method and LC-MS/MS" трябва да се проведе консултация, за това как замърсителите от околната среда могат да се интегрират в горепосочения метод: (**QuPPE-Method**). Материалът е достъпен в Интернет на адрес: <http://ejournal.cvuas.de/>.

Споменава се, че вземането на проби трябва да се извършва в съответствие с действащите процедури за вземане на проби, като по този начин се контролира нивото на нитрати в листните зеленчуци и остатъци от пестициди в храни.

В информацията се акцентира, че трябва да продължат усилията в разследването на причините за замърсяване на храни с перхлорати. Докладва се, че някои торове са били идентифицирани, като възможен източник за контаминирането.

В заключение се споменава, че на базата на европейското законодателството и следвайки становището на EFSA, от всички държави-членки се изисква да следят за наличието на перхлорати в храни и да извършват проследявания за възможните източници за появата му в храните.

Референтни нива за перхлорати при извършване на търговия в рамките на Европейския съюз:

- всяка храна/плодове и зеленчуци – **0,5 mg/kg**,

с изключение на:

- цитрусови плодове, ябълкови плодове, кореноплодни и клубеноплодни, десертно грозде, спанак, дини и пъпеши – **0,2 mg/kg**;
- листни зеленчуци (без спанак), пресни билки и целина (отглеждани в оранжерии) – **1,0 mg/kg**

Тези нива са валидни до появата на становището на EFSA (Декември 2013г.) и ще бъдат в дневния ред на всяко едно заседание на Експертната комисия: *"Замърсители от промишлеността и околната среда"*, за да се обсъждат получените данни, резултатите от проучванията за възможния източник на замърсяване и мерките, които трябва да се направят за намаляване на риска.

Изготвил:

д-р инж. Снежана Тодорова

16.07.2013г.